

dende tilstand, uden at der som efter gældende ret stilledes krav om utilregnelighed hos gerningsmanden. Under folketingets behandling af lovforslaget blev der fra flere sider ytret betænkelighed ved dette forslag, ligesom der i de høringsvar, som justitsministeriet modtog om lovforslaget, blev udtrykt ønske om bevarelse af tilregnelighedskriteriet. Det fremhævedes, at det ud fra retssikkerhedssynspunkter måtte forekomme betænkeligt, at den endelige afgørelse om straffrihed skulle træffes på grundlag af rent lægelige kriterier.

Under hensyn hertil er den foreslåede bestemmelse om strafansvaret for personer, der på gerningstiden var sindssyge, åndssvage i højere grad eller befandt sig i en tilstand, der må ligestilles med sindssygdom, udformet således, at tilregnelighedskriteriet bevares.

Efter bevarelsen af tilregnelighedskriteriet vil bøde kunne anvendes over for sindssyge m. v., medmindre den pågældende findes utilregnelig. En særregel om adgang til idømmelse af bøde svarende til bestemmelsen herom i lovforslaget om de strafferetlige særforanstaltninger er derfor ikke påkrævet, og bestemmelsen er ikke medtaget i lovforslaget.

Den i lovforslaget om de strafferetlige særforanstaltninger m. m. indeholdte særregel om forbigående sindssygdom, der er hidført ved indtagelse af rusmidler, bør efter justitsministeriets opfattelse bevares. Som modifikation til reglen om tilregnelighed i forslaget § 16, stk. 1, 1. pkt., foreslås derfor i stk. 1, 2. pkt., indsat en bestemmelse, hvorefter der, når særlige omstændigheder taler derfor, kan pålægges straf, når den sindssygelige tilstand er fremkaldt ved indtagelse af rusmidler. Reglen tænkes især anvendt i tilfælde, hvor tiltalte tidligere har været i en lignende tilstand, og hvor det derfor kan bebrejdes ham, at han påny har indladt sig på spiritusnydelse eller indtagelse af andre rusmidler. En tilsvarende bestemmelse er foreslået af straffelovrådet, jfr. betænkningen om de strafferetlige særforanstaltninger (667/72) s. 41-49, 138 og 142-143.

For så vidt angår personer, der har handlet i en tilstand af åndssvaghed i lettere grad eller i en tilstand, som ganske må ligestilles med åndssvaghed, foreslås en fakultativ regel om straffrihed, således at domstolene har mulighed for at pålægge straf, når særlige omstændigheder taler derfor. En tilsvarende bestemmelse var indeholdt i lovforslaget om de strafferetlige særforanstaltninger og i straffelovrådets lovudkast.

Den gældende bestemmelse i § 17 foreslås erstattet af en regel (forslagets § 69), hvorefter retten, hvis gerningsmanden ved den strafbare handling foretog sig i en tilstand, der var betinget

af mangelfuld udvikling, svækkelse eller forstyrrelse af de psykiske funktioner, og som ikke var af den i § 16 nævnte beskaffenhed, kan idømme foranstaltninger efter § 68, stk. 1, i stedet for straf, såfremt det findes formålstjenligt. Retten skal, hvis der bliver tale om frihedsberøvende foranstaltninger, fastsætte en længstetid herfor. Tilsvarende forslag var indeholdt i lovforslaget om de strafferetlige særforanstaltninger og i straffelovrådets udkast.

Til nr. 5.

Dømmes en prøveløsladt person for nyt strafbart forhold begået i prøvetiden, træffes afgørelsen vedrørende reststraffen af domstolene efter straffelovens § 40, stk. 1. Har den prøveløsladte begået nyt strafbart forhold i prøvetiden, uden at der rejses tiltale herfor, træffes afgørelsen vedrørende virkningerne af den begåede vilkårsovertrædelse, uanset om tiltalefravalde meddeles i Danmark eller et andet land, derimod af justitsministeren efter § 40, stk. 3. Det samme gælder efter stk. 2 med hensyn til andre vilkårsovertrædelser end nyt strafbart forhold.

Ved den foreslåede tilføjelse til § 40, stk. 3, præciseres det, at justitsministerens kompetence efter § 40, stk. 2, jfr. stk. 3, også omfatter tilfælde, hvor den prøveløsladte i udlandet dømmes for strafbart forhold i prøvetiden.

Bestemmelsen, der især får betydning, hvor de danske myndigheder efter domfældelsen i udlandet anmodes om at overtage fuldbyrdelsen af straffen, er begrænset til tilfælde, hvor der ikke i domslandet er truffet afgørelse om fuldbyrdelse af reststraffen. Denne begrænsning skyldes den fællesnordiske lovgivning angående fuldbyrdelse af straf m. v. Efter denne lovgivning kan der i forbindelse med domfældelse i et andet nordisk land af en i Danmark prøveløsladt person træffes afgørelse om spørgsmålet om fuldbyrdelse af reststraffen.

Til nr. 6.

Ændringen i § 68, 1. pkt., er en konsekvens af ophævelsen af § 17, jfr. nr. 4. § 68 omfatter herefter alene personer, der frifindes i medfør af forslaget § 16. Foranstaltninger efter § 68, 2. pkt., vil dog efter den under nr. 7 foreslåede bestemmelse (§ 69) også kunne anvendes over for personer, der ved den strafbare handling foretog sig i en tilstand, der var betinget af mangelfuld udvikling, svækkelse eller forstyrrelse af de psykiske funktioner, og som ikke er af den i § 16 nævnte beskaffenhed.

Ændringerne i 3. pkt. er en konsekvens af den under nr. 7 foreslåede omnummerering af §§ 69-72.

Til nr. 7.

Forslaget til § 69 er identisk med den tilsvarende